

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๒๓๕๐๕

ถึง ที่ทำการปกครองจังหวัดทุกจังหวัด

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓ ๒๓๕๐๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการจดทะเบียนการหย่า กรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ ใช้บังคับ จำนวน ๑ ฉบับ เรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้สำนักทะเบียนอำเภอในเขตพื้นที่ถือปฏิบัติ

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๗ - ๑๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๙

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/๒๓๕๐๐

กรมการปกครอง
ถนนอิษฐานต์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการจดทะเบียนการหย่ากรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ ใช้บังคับ

เรียน ปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๐๔๐๖/๓๓๙๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่กรุงเทพมหานครแจ้งว่า สำนักงานเขตลาดพร้าวได้หารือกรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ ใช้บังคับ ต่อมาคู่สมรสประสงค์จะจดทะเบียนหย่า นายทะเบียนบางสำนักทะเบียนจะให้คู่สมรสฝ่ายหญิงไปดำเนินการแก้ไขค่านำหน้านามเป็น “นาง” และแก้ไขชื่อสกุลเป็นชื่อสกุลของสามี พร้อมทั้งทำบัตรประจำตัวประชาชนก่อน จึงจะดำเนินการจดทะเบียนหย่าให้ ความโดยละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ ซึ่งกำหนดให้หญิงมีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามี และใช้ค่านำหน้านามว่า “นาง” ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านำหน้านามสตรี พ.ศ.๒๔๖๐ แล้วเห็นว่า

๑. บทบัญญัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ และพระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านำหน้านามสตรี พ.ศ.๒๔๖๐ เป็นบทบัญญัติเพื่อรับรองสิทธิให้แก่บุคคลหรือทำให้บุคคลเสียสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่มีบทกำหนดโทษทางอาญาหรือทางแพ่งแต่ประการใด ประกอบกับพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๙ กำหนดให้หญิงมีสามีซึ่งใช้ชื่อสกุลของสามีก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้มีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามีได้ต่อไป แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนหรือมีข้อตกลงระหว่างสามีภรรยาเป็นอย่างอื่น และพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๕ กำหนดให้หญิงซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้วจะใช้ค่านำหน้านามว่า “นาง” หรือ “นางสาว” ได้ตามความสมัครใจ

๒. เพื่อให้การจดทะเบียนการหย่า กรณีหญิงมีสามีที่จดทะเบียนสมรสก่อนพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และพระราชบัญญัติค่านำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ แต่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ.๒๕๐๕ ซึ่งกำหนดให้หญิงมีสามีให้ใช้ชื่อสกุลของสามี และใช้ค่านำหน้านามว่า “นาง” ตามพระราชกฤษฎีกาให้ใช้ค่านำหน้านามสตรี พ.ศ.๒๔๖๐ และมีความประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าเป็นแนวทางเดียวกันและลดภาระให้แก่ประชาชน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติดังนี้

(๑) คู่สมรสที่ประสงค์...

(๑) คู่สมรสที่ประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าให้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว (คร.๑) ต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว ณ สำนักทะเบียนท้องที่

(๒) ให้นายทะเบียนตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนสมรสในฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว

(๓) หากนายทะเบียนเห็นว่าถูกต้อง นายทะเบียนสามารถจดทะเบียนการหย่า (คร.๖) ให้กับคู่สมรสได้โดยให้นายทะเบียนบันทึกเพิ่มเติมในทะเบียนการหย่า (คร.๖) ว่า

“คู่สมรสฝ่ายหญิงมีสิทธิใช้ชื่อสกุลเดิมของตนและใช้คำนำหน้านามว่า “นางสาว” ได้ตามนัยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๘ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ.๒๕๕๑”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๗ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๑๙